

учням можливість виявити свій потенціал у світі музики. Такий підхід сприяє розвитку музичної культури та підготовці нового покоління творців та шанувальників мистецтва.

Список використаних джерел:

1. Білозерська Г. О. Формування розвивального середовища професійної підготовки майбутнього чителя музики: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Г. О. Білозерська; НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. – Київ, 2011. – 23 с.
2. Білозерська Г. О. Критерії та рівні сформованості розвивального середовища професійної підготовки майбутнього вчителя музики. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2011. № 27. С. 210–215.
3. Кравцова Н. Є., Білозерська Г. О., Швець І. Б., Кравченко І. М. Вокально-хорове виконавство як вид інтерактивного музикування майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі професійної підготовки. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Випуск 79. Том 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 171-174. <https://doi.org/10.31392/NPU-ps.series5.2021.79.1.36>
4. Масол Л. М. Інтеграція в системі шкільної мистецької освіти і поліхудожня підготовка вчителів // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Вип. 4. Київ : Наук. світ, 2003. С. 7–15.
5. Масол Л.М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання : метод. посіб. Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. – 178 с.
6. Музика О., Лопатюк Ю., Белінська Т., Білозерська А., Швець І. М. (2020). Мистецька освіта в контексті сучасного освітнього процесу. Універсальний журнал освітніх досліджень. <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.082408> DOI: <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.082408>
7. Пехота О. М. Технології педагогічної освіти: мета, зміст, особливості застосування у сучасних умовах. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. - 2013. - Вип. 1.40. - С. 26-31

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ-МУЗИКАНТІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА США

Добровольська Р.О., доктор філософії, старший викладач

Остапчук Л.О., заслужена артистка України, старший викладач

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Постановка проблеми. Підготовка фахівців-музикантів в університетах Європейського союзу та США має свою історію та передумови. Саме у США функціонування музичної терапії в університетському освітньому просторі почалось з використання перших навчальних програм в

музичному терапевтичному коледжі в 1940-х роках. У 1944 році **University of Michigan** запровадив першу академічну програму з музичної терапії. Університет Канзасу, Чиказький музичний коледж, Тихоокеанський коледж впровадили музичну терапію у зміст своєї освіти.

Австрія у Європейському союзі досягла найбільш значущих результатів з впровадження музичної терапії у зміст сучасної університетської освіти. Так професійна підготовка музичних терапевтів у Віденському університеті музики та виконавських мистецтв почалася у 1959 році [2]. Зазначимо, що значущих результатів у використанні музичної терапії в університетах на території Європи досягли окрім Австрії такі країни як Великобританія та Латвія.

Виклад основного матеріалу. Іспанія хоч і має давню історію використання музики в терапевтичних цілях, але сьогодні музична терапія як професія та дисципліна не стали консолідованими та інтегрованими в систему освіти та охорони здоров'я. Стан підготовки фахівців-музикантів в університетах Іспанії до застосування музичної терапії у професійній діяльності найбільш притаманний для більшості країн Євросоюзу.

Навчальні програми з музичної терапії – на рівні магістратури пропонують як приватні заклади, так і університети. У 1986 році було відкрито перші навчальні курси з музичної терапії, які пропонували приватні установи (Школа музичної терапії та групових технік, відома як Asociación Música, Arte y Proceso у Віторія-Гастейс, та Centro de Investigación Musicoterapéutica – дослідницький центр музичної терапії в Більбао). У 1990 роках інтерес до навчання музичної терапії зріс, і в різних університетах з'явилися семінари, лише у 1992 році перша університетська програма музичної терапії була запропонована в Університеті Барселони під керівництвом доктора S. Poch [3].

У 2014 році музична терапія в Іспанії отримала університетський статус: післядипломні навчальні програми з музичної терапії, що пропонуються державними або приватними університетами. В Іспанії немає кафедр чи

факультетів музичної терапії, тому навчання пов'язане із суміжними науковими галузями, такими як музика, психологія чи медицина. За даними наведеними дослідницею S. Roch, на період 2012 року 1844 студенти отримали кваліфікацію музичних терапевтів завдяки університетському навчанню в Іспанії [4]. Керівник курсу музично-терапевтичної програми Університету Кадіса P. Sabbatella провела дослідження про статус музичної терапії в іспанських університетах і дійшла висновку, що існує значне розмаїття щодо структури навчальних курсів з музичної терапії, які пропонуються університетами Іспанії. Університетські курси показали відмінності в структурі, академічному рівні та теоретичній орієнтації навчання. Не було виявлено єдиних критеріїв, які б визначали основні напрямки навчання, предмети, навички або компетенції, необхідні для того, щоб стати професійно кваліфікованим музичним терапевтом, хоча існували загальні цілі та напрямки навчання [5].

З 2010 року, відповідно до Європейського простору вищої освіти (ЄПВО), всі навчальні програми з музичної терапії повинні бути адаптовані до Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Наразі в іспанських університетах немає спеціальних аспірантських програм з музичної терапії.

Зазначимо, що в університетах Іспанії неможливо отримати ступінь бакалавра та доктора, на відміну від університетської освіти в Австрії та США, де підготовка музичних терапевтів ведеться за рівнями бакалавр, магістр, доктор. Це свідчить про те що більш глибокі знання та компетентності з музичної терапії отримують здобувачі університетської освіти в Австрії та США.

Аналізуючи навчальні програми магістрів, виявлено схожість структур університетських навчальних програм в Європі та США – музична підготовка, психологія, психотерапія, клінічне навчання та стажування. Також визначено різноманітності у магістерській освіті музичних терапевтів. Лише у навчальній програмі університетів Австрії є напрямок підготовки «Етика, інституційні та психосоціальні умови та професійна сфера». Можемо

зазначити, що найбільш детально розроблена магістерську програму, яка рекомендована Американською асоціацією музичної терапії (АМТА) університетам США. В стандартах підготовки АМТА чітко визначено співвідношення між різними напрямками підготовки. Зазначимо, що тільки в стандартах АМТА спостерігається чітка структурованість, різноманітність та розробленість напрямків підготовки майбутніх музичних терапевтів. Це можна пояснити великою кількістю американських досліджень та публікацій у сфері музичної терапії, а також великою кількістю університетів, де здійснюється підготовка фахівців-музикантів до застосування музичної терапії у професійній діяльності (більше 70 університетів та коледжів), в провідній з музичної терапії Австрії – таких університетів три. Тільки в США під час фахової підготовки музичних терапевтів відбувається спеціалізація здобувачів освіти в залежності з якими віковими групами вони будуть працювати (вікові групи клієнтів: немовля: 0-2 роки, дитина: 3-11 років, підліток: 12-19 років, молодий дорослий: 20-29 років, дорослий: 30-49 років, зрілий дорослий: 50-64, літній дорослий: 65 років і старше) [1].

Аналізуючи програми бакалаврів в Австрії та США можемо зазначити, що конгруентністю цих програм є направлення професійної освіти: навчання з музики, основ психології та психотерапії, основ медицини. Різниця програм у тому, що в Австрії бакалаврів навчають за такими напрямками: наукова робота та дослідження в галузі музичної терапії та суміжних наук (відповідний напрямок в університетах США включено до програми магістрів), а такі напрямки як правові, інституційні та психосоціальні рамки й етика; робота в групі у програмах США відсутні. Але в університетах США приділяється багато часу загальноосвітній підготовці музичних терапевтів бакалаврів. Підкреслимо, що найбільш глибока є бакалаврська програма, що рекомендована АМТА університетам США. В стандартах підготовки АМТА чітко визначено співвідношення між різними напрямками підготовки. Зазначимо, що тільки в стандартах АМТА спостерігається чітка структурованість, різноманітність та розробленість напрямків підготовки

майбутніх музичних терапевтів-бакалаврів. Також велику кількість часу, що надається американськими навчальними програмами стажуванню (стажування повинно тривати не менше 900 годин або будь-який більший проміжок часу, необхідний для виконання вимог клінічної підготовки до 1200 годин).

Аналізуючи програми до отримання ступеня доктора в університетській освіті Австрії та США, ми визначили, що доступно викладено програми підготовки музичних терапевтів цього ступеня тільки в університетах США. Підкреслимо, що в Австрії ступень доктора можна отримати лише у Віденському університеті музики та виконавських мистецтв.

Висновки.

Проаналізувавши стан підготовки фахівців-музикантів до застосування музичної терапії в університетах Європейського Союзу та США можемо визначити, що музична терапія в цих країнах продовжує свій шлях до професіоналізації, як і будь-яка інша дисципліна, але в таких країнах як США, Австрія, Латвія, Великобританія впровадження музичної терапії у зміст сучасної університетської освіти відбувається більш ефективно. Підготовка фахівців-музикантів в університетах до застосування музичної терапії в професійній діяльності – це тривалий процес, на який впливають соціальні, економічні, освітні та культурні аспекти кожної країни.

Список використаних джерел:

1. American Music Therapy Association. The Commission on the Education and Clinical Training of 21st Century Music Therapists (The Commission). URL: https://www.musictherapy.org/careers/21st_century_education/ (Last accessed: 10.01.2023).
2. Phan Quoc, E., Riedl, H., Smetana, M. & Stegemann, T. Zur beruf-lichen Situation von Musiktherapeut.innen in Österreich: Ergebnisse einer Online-Umfrage [Music therapy in Austria: A national survey study on the professional situation of music therapists]. *Musiktherapeutische Umschau*. 2019. Vol. 40, №. 3, S. 236–248. URL: <https://doi.org/10.13109/muum.2019.40.3.236.en> (Last accessed: 10.01.2023).
3. Melissa Mercadal-Brotons, Patricia L. Sabbatella & María Teresa Del Moral Marcos Music therapy as a profession in Spain: Past, present and future. *Approaches: An Interdisciplinary Journal of Music Therapy*. 2017. Vol. 9 (1). P. 111-119. URL:

https://www.academia.edu/18657723/Music_therapy_as_a_profession_in_Spain_Past_present_and_future (Last accessed: 12.01.2023).

4. Poch, S. Musicoterapia en Psiquiatría. Barcelona : Editorial Médica Jims, 2013. 226 p.
5. Sabbatella, Patricia L. La dimensión transnacional de la Educación: El espacio europeo de educación superior y los estudios musicales en España (The Transnational perspective of Education: The European Higher Education Area and the music studies in Spain). *Musiker*. 2005. Vol. 14. P. 15-33. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11502419.pdf> (Last accessed: 15.01.2023)

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Дудник М.С., здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

*Науковий керівник: Білозерська Г. О., кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського*

Анотація. У статті визначено шляхи використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках музичного мистецтва. Визначено, що сучасний урок музичного мистецтва є результативним, якщо у ньому поєднуються традиційні технології та нові інформаційні джерела, інформаційно-комп'ютерні технології, які передбачають використання теле- та радіомовлення, періодики, архівних матеріалів, ресурсів мережі Інтернет, мультимедійних засобів, різноманітних гаджетів, програм та додатків тощо.

Ключові слова: інформаційно-комп'ютерні технології, уроки музичного мистецтва, мультимедіа, музичні програми та додатки.

Постановка проблеми. Протягом останнього десятиліття можна спостерігати інтенсивне поширення інформаційно-комп'ютерних технологій у практично усіх галузях діяльності. Процес інформатизації та комп'ютеризації також охопив сферу освіти. Модернізація системи навчання та виховання, впровадження новітніх інформаційно-комп'ютерних технологій у музичну освіту значно розширили традиційні методи навчання та істотно змінили процес засвоєння знань. Нові методи навчання зробили процес більш інтенсивним, підвищили швидкість сприйняття та глибину розуміння навчального матеріалу.

Отже, використання інформаційно-комп'ютерних технологій та гаджетів